

PANORAMA TRAVEL

Armenien og Georgien - det bedste af Kaukasus

Armenien og Georgien ligger i grænselandet mellem tre store kulturer – den tyrkiske, russiske og persiske. Her mødes de europæiske og asiatiske kontinenter, og Armenien og Georgien er blevet påvirket af både øst og vest. Den gamle kulturarv mærkes tydeligt og er et gennemgående tema på vores rejse. Som det første land i verden konverterede Armenien til kristendommen allerede i år 301, og bare 36 år senere fulgte Georgien trop. Vi besøger nogle af verdens ældste kirker og klostre, der ligger hengemt i de mest storslåede landskaber.

På denne rundrejse i Armenien og Georgien oplever vi begge hovedstæderne Yerevan og Tbilisi og nogle af de mange kulturskatte, som er på UNESCOs liste over verdens kulturarv. Vi kommer også ud i naturen på kortere vandreture og indånder den krystalklare bjergluft fra Kaukasus. Undervejs smager vi på de lokale retter og vinene, som har sat regionen på verdenskortet.

Velkommen på en rejse tilbage til stolte traditioner, rig historie og betagende udsigter!

- *Lad dig overvælde af storslåede Kaukasus til fods og fra bussen*
- *Bliv klogere på verdens ældste, kristne lande*
- *Besøg et udvalg af klostre med de smukkeste beliggenheder*
- *Oplev hovedstæderne Yerevan og Tbilisi*
- *Smag på de lækre egnsretter og kom til vin- og brandysmagning*

PANORAMA TRAVEL

Oversigt

Dag 1: København - Yerevan

Dag 2: Udflugt til Garni og Geghard

Dag 3: Byrundtur i hovedstaden

Dag 4: Sevan-søen og eventyr på Silkevejen

Dag 5: Klostrene Sanahin og Haghpat - derefter videre til Georgien

Dag 6: Byvandring i Tbilisi og nordpå til Kazbegi ad Georgiens Hærvej

Dag 7: Juta og let vandring i Kazbegi Nationalpark

Dag 8: Tilbage til Tbilisi og fri eftermiddag

Dag 9: Hjemrejse

Dag 1: København - Yerevan

Vi flyver fra København sidst på eftermiddagen og ankommer til Armeniens hovedstad tidligt næste morgen.

Måltider inkluderet: på flyene

Overnatning på hotel i Yerevan.

Dag 2: Garni og Geghard

Vi ankommer tidligt om morgenen og kører til hotellet, tjekker ind og hviler indtil frokost. Morgenen er fri til at slappe af og hvile ud efter nattens rejse. Om formiddagen kører vi ud til det før-kristne Garni Tempel og spiser frokost på en restaurant lige i nærheden. Vi er nok lidt trætte efter nattens rejse og tager det stille og roligt.

Efter frokost besøger vi templet. Det blev bygget i det 1. århundrede til ære for solens, lysets og sandhedens gud, Mihr, der i karakter er den armenske version af Mithra. Her bliver vi lidt klogere på den ældgamle religion, der gik forud for de store verdensreligioner. Garni blev ødelagt af et jordskælv i 1679 men blev rekonstrueret i 1975. På tempelområdet kan man se beboelseskvarterer og badehuse bygget i romersk stil fra det 3. århundrede. Ved siden af templet løber Garni-kløften. Fra kanten kan man betragte "Stensymfonien", som er en stejl klippevæg af basaltsøjler udskåret af floden gennem årtusinder.

Vi fortsætter til Geghard Kloster, der går tilbage til det 4. århundrede og figurerer på UNESCOs liste over verdens kulturarv. Tidligere kendt som "Ayrivank" eller "huleklosteret", skiftede det navn til Geghard i det 10. - 13. århundrede, hvorfra de nuværende bygninger stammer. Geghard betyder lanse på armensk og refererer til historien om den romerske centurion Longinus, der spiddede den korsfæstede Kristus for at gøre en ende på hans lidelser. Lansen blev længe opbevaret i Geghard, inden den kom på museum i Yerevan.

Som et særligt indslag specielt for os oplever vi en kammerkvartet, som synger et kort, kirkeligt repertoire inde i en af de gamle kirkehuler godt hjulpet af den fine akustik.

Måltider inkluderet: morgenmad

Overnatning på hotel i Yerevan.

PANORAMA TRAVEL

Dag 3: Byrundtur i hovedstaden

I dag skal vi på opdagelse i hovedstaden. Byrundturen begynder med et besøg på det historiske museum som en god introduktion til landets rige historie. Museet har en enestående samling af bronzealdergenstande, folke- og liturgiske dragter fra 17-1800-tallet samt en 5500 år gammel sko – for bare at nævne nogle af højdepunkterne.

Derefter fortsætter vi til Cafesijans Kunstgallerier, som er et af Yerevans kulturelle højdepunkter af nyere dato. Gerard Leon Cafesijan (d. 2013) var en armensk-amerikansk filantrop, forretningsmand og kunstsamler. Kunstgalleriet har fået kælenavnet "the Cascade" – kaskaden – på grund af springvandene og den flotte, trappelignende arkitektur i flere etager. Inde bagved gemmer der sig en perlerække af moderne kunstgenstande i gallerier, som er forbundet med en rulletrappe. Oppe fra toppen er der udsigt ud over byens centrum. Foran indgangen til gallerierne er en lille skulpturpark, der blandt andet udstiller tre enorme bronzeskulpturer af den berømte colombiansk-italienske kunstner Fernando Botero.

Vi slutter byrundturen af med Tsitsernakaberd. Det er et mindesmærke for det armenske folkedrab i 1915, som alle armeniere i dag er berørt af (vi besøger ikke det tilhørende museum).

Som tillæg til byrundturen er der mulighed for at komme til brandysmagning på det berømte Araratdestilleri, som for kendere nærmest er blevet symbolet på Armenien (**NB:** Ikke inkluderet).

Måltider inkluderet: morgenmad

Overnatning på hotel i Yerevan.

PANORAMA TRAVEL

Dag 4: Sevan-søen og eventyr på Silkevejen (270 km)

Vi starter forholdsvis tidligt og har en fantastisk dag foran os fuld af herlige oplevelser i det sydlige Armenien. Hvis vejret er klart, er dagens første stop klosteret Khor Virap. I klart vejr er der en helt forrygende udsigt til det snedækkede Araratbjerg (5137 meter), som engang tilhørte Armenien men i dag ligger i Tyrkiet. Klosteret er desuden et berømt pilgrimssted, da Gregor Lysbringeren oprindeligt sad fængslet her i 14 år af kong Tiridates III. Sankt Gregorius blev siden løsladt og udnævnt til kongens religiøse mentor, hvorefter han kristnede landet.

Hvis vejret derimod er skyet, springer vi klosteret over og kører direkte til landsbyen Areni. Både Armenien og Georgien er kendt for sin vinproduktion, som går flere tusinde år tilbage. I Areni findes en grotte, der har fungeret som vinkælder. Her har en omfattende vinproduktion fundet sted, som går tilbage til år 4500 fvt. I grotten har man fundet en vinpresse og tanke af ler til gæring og opbevaring af vin. Vi spiser frokost i Areni, og der er mulighed for at smage på vinene.

Næste punkt på programmet er klosteret Noravank, der betyder "Det Nye Kloster". Hovedkirken blev bygget i 1227, hvilket giver et fingerpeg om Armeniens ældgamle, kristne historie. I det 13. og 14. århundrede blev klosteret bispesæde for biskopperne i det sydøstlige hjørne af Armenien. Noravank anses som en perle inden for kirke-arkitektur. Reliefferne på hoveddøren og vinduerne i vestfløjen er meget interessante set ud fra et arkitektonisk synspunkt. Klosteret gennemgik en større restaurering, der var tilendebragt i 1999. Bjerglandskabet omkring Noravank er storslået og bidrager til helhedsindtrykket.

Bagefter svinger vi nordpå ad en snoet bjergvej, der fører op til Selimpasset (2410 meter). Vi stopper ved Selim Karavanserai (også kaldet Orbelian Caravanserai), som var en station på Silkevejen, hvor karavaner og andre rejsende kunne få ly for natten i bjergene. Karavanseraiet blev restaureret i 1950'erne og fremstår meget flot indvendigt, hvor man kan fornemme de historiske vingesus fra 1300-tallet.

Snart kan vi skimte den store Sevan-sø (1282 km²) – "Armeniens Perle" – som er en af verdens største alpine søer og ligger i 1900 meters højde. Vi ankommer til Stenhaven ved Noraduz, som er den største samling af "khachkars" (steler), der er bevaret i Armenien. Her modtages vi højst sandsynligt af en lille flok *babushkaer* (bedstemødre), som faldbyder deres strikkede og hæklede produkter med farvekombinationer, som man ellers sjældent ser. Stelerne er dateret til det 10. århundrede og fungerede som mindsten og som "relikvier", der lettede kommunikationen mellem det sekulære og guddommelige. Khachkarerne kan være så høje som halvanden meter og har et ornamentalt udskåret kors i midten, der hviler på et solsymbol eller evighedshjul ledsaget af florale, geometriske motiver og udskæringer af helgener og dyr. Andre khachkars fortæller en hel lille historie i billeder om den afdøde person eller familie.

Dagens sidste seværdighed er Sevanavank-klosteret, der ligger på en halvø i den nordlige ende af søen. For at få den bedste udsigt over det blå vand, vandrer vi et kvarterstid op til toppen af halvøen. Bagefter kører vi videre nordpå til Dilijan.

Måltider inkluderet: morgenmad, frokost og aftensmad

Overnatning på guest-house i Dilijan.

PANORAMA TRAVEL

Dag 5: Klostrene Sanahin og Haghpat – derefter videre til Georgien (210 km)

Efter morgenmaden kører vi nordpå mod Georgien. Undervejs skal vi se to af Armeniens andre berømte klostre, der begge står på UNESCOs liste. Hvis du allerede nu synes, at klostre fylder en betragtelig del af programmet, kan vi berolige dig med, at selve beliggenheden af klostrene i sig selv er grund nok til at besøge dem. De to byzantinske klostre, Sanahin og Haghpat, stammer fra en periode med velstand i Kiurikian-dynastiet (10. - 13. århundrede) og var vigtige centre for læring. Sanahin var kendt for sin skole af illuminatorer og kalligrafer. De to monastiske områder repræsenterer kulminationen på armensk, religiøs arkitektur, hvis unikke stil udviklede sig fra en blanding af byzantinsk, kirkelig arkitektur og den traditionelle sekulære arkitektur fra den kaukasiske region.

Sanahins mest fremtrædende bygning er Vor Frelzers Kirke fra 956-967. Den blev bygget på initiativ af prinserne Gourgen og Smbat. I den østlige ende af kirken er et relief, der forestiller de to prinser, som holder en miniaturemodel af kirken. Sanahin-klosteret havde mange feudale ejendomme og store landområder med vinmarker, møller og med tiden også fabrikker.

Opførelsen af Haghpat tilskrives den royale Bagratouni-familie. Den ældste bygning blev opført i årene 977-991 and kaldtes for Hellig Kors Kirke. Helligt vand fylder det lille bassin i kirken. De troende hævder, at vandet har en helbredende virkning. Der er en fantastisk andægtig stemning i de gamle grottelignende kirkerum. Flere khachkars er rejst på kirkens område, og et klokketårn blev tilføjet i 1245.

Efter besøget krydser vi grænsen til Georgien og kører til hovedstaden Tbilisi.

Måltider inkluderet: morgenmad og frokost

Overnatning på hotel i Tbilisi.

PANORAMA TRAVEL

Dag 6: Byvandring i Tbilisi og nordpå ad Georgiens Hærvej til Kazbegi (150 km)

Georgiens hovedstad var tidligere et af Europas fremtrædende centre for kunst og kultur. Den ældgamle by ligger i grænselandet mellem Asien og Europa, og de to kontinenter har påvirket livet i byen på hver deres måde. Tbilisi ser væsentlig flere turister end Yerevan, og byens historie kommer til udtryk i arkitekturen. Katedralen er den største religiøse bygning i det sydlige Kaukasus. Byens middelalderlige centrum hedder Kala og prydes af smalle, stejle gader med huse med små gårdhaver eller balkoner. Det er en livlig bydel med de mest hippe restauranter med udendørs servering og både nationale og internationale menuer. Den nye bydel kendetegnes ved de brede boulevarder og skyggefulde parker med monumenter over Georgiens helte. Der er også flere futuristiske bygninger og broer i Tbilisi. På højdedraget over byen knejser resterne af det gamle citadel. Det er kun den restaurerede bymur, som står tilbage, men i aftenens projektørlys er den et imponerende syn.

Efter morgenmaden går vi ud for at opleve byen til fods. Vi passerer nogle af byens vigtigste monumenter, pladser og bygninger og tager kabelbanen op til citadellet for at nyde udsigten over byen.

Vi spiser frokost i Tbilisi, hvorefter vi kører til Mtskheta, som er en af verdens ældste byer. Den ligger 25 kilometer nord for Tbilisi, hvor floderne Aragvi og Mtkvari løber sammen. Grundet byens historiske betydning og de talrige gamle monumenter i området kom "Mtskhetas Historiske Monumenter" på UNESCOs liste over verdens kulturarv i 1994. Mtskheta var hovedstad i det østgeorgiske kongerige Kartli (også kaldet det Iberiske Kongedømme) fra det 3. århundrede f.Kr. til det 5. århundrede e.Kr. Det var også her, at kristendommen blev proklameret som den officielle religion i Georgien i 337. Til dato er det stadig hovedsæde for den georgiske ortodokse kirke. Efter det 6. århundrede, da hovedstaden blev flyttet til Tbilisi, fortsatte Mtskheta med at fastholde sin ledende rolle som et kulturelt og åndeligt knudepunkt.

Næste stop er Ananuri Klosterborg (1200-tallet), som er en af de mest attraktive seværdigheder langs hærvejen. Den georgiske hærvej løber nord fra Tbilisi ind i Kaukasus og videre over den russiske grænse til Vladikavkaz (ca. 200 km). Den blev bygget af russerne i 1700-tallet for at lette adgangen for tropperne, som skulle tage kontrol over regionen. I dag er det den bedste rute nordpå med dramatisk sceneri, krystalklar luft og bjergenes storhed. Vi fortsætter ad hærvejen og kører igennem Gudauri, der er skisportssted om vinteren og base for vandreture om sommeren. Vejen bliver smukkere, efterhånden som vi nærmer os Kazbegi – eller Stepansminda, som er byens officielle navn. Den lille by for foden af Kaukasusbjergene er noget turistet, da den er udgangspunktet for mange vandreruter. Mt. Kazbek (5.047 meter) er en af Kaukasus' seks "5000'ere", hvor ildguden Prometheus efter sigende blev lænket. Da han gav menneskene ilden i gave, kom han på tværs af Zeus, som lænkede ham nøgen til en klippe og sendte en ørn, som skulle æde hans lever! Men hver nat voksede den ud igen, hvorefter ørnen begyndte at æde den igen næste dag.

Vi ankommer til Kazbegi sidst på eftermiddagen og tjekker ind på vores gæstehus, hvor vi har to overnatninger. Forholdene er ret beskedne, men der er pænt og rent.

PANORAMA TRAVEL

Måltider inkluderet: morgenmad og aftensmad

Overnatning i gæstehus i Kazbegi.

Dag 7: Juta og let vandring i Kazbegi Nationalpark (kørsel 40 km retur)

Om morgenen besøger vi Gergeti Sameba, som er en fjerntliggende kirke med en fortryllende beliggenhed for foden af Mt. Kazbek med udsigt over byen og bjergene. For at komme op til kirken kører vi i firhjulstrækkere ad en snoet og hullet jordvej.

Efter besøget kører vi til landsbyen Juta i Kazbegi Nationalpark. Juta (2150 moh) ligger 20 kilometer fra Kazbegi i et meget naturskønt område med sneklædte bjerge og alpine, blomstrende enge. Vi trækker i vandreskoene og går i mageligt tempo ad en god sti til en smuk sø for foden af Mount Chaukhi (2300 moh) og tilbage igen. Det er en tur på 3-4 kilometer hver vej ad en plan rute uden de store udsving i højden.

***NB!** Ønsker man ikke at vandre, kan man i stedet vælge at slappe af i Kazbegi eller køre med til Juta, hvor der er en café, smukke udsigter og mulighed for en ridetur (ikke inkluderet).*

Måltider inkluderet: morgenmad og aftensmad

Overnatning på guest-house i Kazbegi.

Dag 8: Tilbage til Tbilisi og fri eftermiddag (150 km)

Vi starter dagen forholdsvis tidligt og kører tilbage til Tbilisi (3-4 timers kørsel). Vi tjekker ind på samme hotel som sidst og går ud og spiser frokost. Eftermiddagen er på egen hånd.

PANORAMA TRAVEL

Man kan fx besøge Nationalmuseet, som på fire etager huser mange fine genstande. Eller man kan besøge den Tørre Bro (Mshrali Khidi), som er berømt for sit udendørs loppemarked og antikvitetsalg. Da Georgien blev selvstændigt i 1991, var indbyggerne fattige. De solgte deres antikviteter for at tjene til dagen og vejen, og det blev starten på en tradition og et uformelt marked. Man kan finde stort set alt mellem himmel og jord: vintage-smykker, sovjet-æra tilbehør, kilims, traditionelt georgisk tøj, gamle bøger, lysekroner, sølvtøj, kassettebånd og lp-er med russisk pop-musik, militære medaljer, pins, gamle gasmasker, service, drikkehorn, mønter og endda plakater af Stalin. De lokale siger dog, at det er blevet svært at finde rigtige antikviteter her.

Måltider inkluderet: morgenmad

Overnatning på hotel i Tbilisi.

Dag 9: Fri formiddag og hjemrejse

Formiddagen er på egen hånd. Man kan slappe af og se lidt mere af Tbilisi, inden vi mødes til frokost. Om eftermiddagen kører vi til lufthavnen og flyver hjem. Vi ankommer til København om aftenen.

Måltider inkluderet: morgenmad

Pris - se www.panoramatravel.dk

Prisen inkluderer

- Fly København - Yerevan / Tbilisi - København
- Hotelpakke STANDARD: Overnatning på gode 3* hoteller i delt dobbeltværelse (med eget bad/toilet) og i guest-house
- Alle entréudgifter ifølge program
- Mini-koncert i Geghard Kloster
- Vinsmagning i Areni
- Morgenmad dag 2 til 9
- Frokost dag 4+5
- Aftensmad dag 4+6+7
- Al transport i bus ifølge program
- Transport i fihjulstrækkere dag 7 ifølge program
- Engelsktalende følgeguide og bygguider
- Dansk rejseleder

Ikke inkluderet

- Afbestillings- og rejseforsikring
- Drikkevarer (ud over vand til måltider)
- Visse måltider ifølge program
- Brandy smagning (tilvalg)
- Drikkepenge til guider og chauffører (beregnet 40-50€)

Praktiske oplysninger

Passet skal være gyldigt 6 måneder efter hjemrejse.